

Ik waag mij, bij uitzondering en wel voor deze gelegenheid, nu eens op het terrein van de muziekhistorie, dit om een gedenkwaardig maar jongeren weinig gekend voorval in herinnering te brengen. Aan het subliem vertolken van muziek, volgens mijn persoonlijke smaak dan toch de mooiste tak van de Schone Kunsten want de tolk bij uitstek van het gevoel, dankt Vina BOVY een schitterende carrière en zij zal een vaste ereplaats in de Belgische muziekgeschiedenis blijven innemen.

Geboren te Gent op 22 mei 1900, waar zij studies volgde, debuteerde deze bij ouderen nog alom geprezen en vereerde zangeres (sopraan) aldaar in 1918. Zij was verbonden aan de Muntchouwburg te Brussel, de opera van Parijs, de Metropolitan Opera te New York en de Opera van Rome. Vina BOVY zong op alle grote Europese en Amerikaanse podia, o.a. onder dirigent A. Toscanini. Van 1947 tot 1955 was zij directrice van de Gentse Opera.

De thans hoogbejaarde dame, één der grootste coloratuursopranen van haar tijd die haar land en volk veel eer aandeed, zowel in binnen- als buitenland, trad begin januari 1977, voor de televisiespogs om Joos Florquin en de vele kijkers in Vlaanderen te verhalen hoe haar bewogen carrière, een sprookje benaderend, verliep: zoals bij ieder van ons met veel ups en downs. De tekst hiervan, de blijvende neerslag van een boeiende uitzending, werd opgenomen in de reeks van "Ten huize van..." (deel 18, 1982, blz. 203-236), samengesteld door en op naam van de nu overleden Joos FLORQUIN;

In dat boek, meer bepaald van bladzijden 217 tot 219, haalt Vina BOVY de moedige zet aan, waarbij zij het als eerste aandurfde, op 14 of 15 augustus 1929, een Vlaams lied te zingen in het Kursaal te Oostende. Toevallig, in een lokale muziekwinkel, was een partituur voorhanden en te koop van een Vlaams zangstuk, met name die van het bekende "Ik ken een lied" (muziek van Willem de Mol, tekst van Gentil Antheunis die de schoonzoon was van de schrijver Hendrik Conscience).

Bewust laten wij nu, in de bewoordingen van Vina BOVY zelf, de "pointe" van deze beslist niet banale gebeurtenis volgen :

" (...) De avond is daar en ik zing mijn eerste nummer : groot succes. Op dat ogenblik zeg ik tot Rasse (=de dirigent, een man die fel tegen het Vlaams was) : maître, "Ik ken een lied". Dat was een tableau. De artistiek directeur ging lopen en Rasse wist niet wat doen, maar hij kon zo in het publiek niet anders dan toegeven. In der haast moesten de muzikanten heel het klassement van het partituren veranderen maar ik haalde het. En dan is juist het omgekeerde gebeurd van wat iedereen verwachtte. Het publiek is eerst wat onwennig maar als het lied uit is, is het een triomf; heel de zaal veert recht en er breekt een stormachtig applaus los. De muzikanten schreiden van ontroering. Het was iets als een revolutie. Om de een of andere reden stond mijn foto niet op de affiche en een Vlaming ging uit protest de artistiek directeur met een stok bedreigen : waarom zij niet ? 's Anderendaags stond er een foto in de "Gazette van Oostende" met de ondertitel : "Zij heeft het gedurfd". Ik geloof inderdaad dat niemand het toen gedurfd zou hebben, doch ik ben een Gentse en ik heb dat nooit verloochend. Toen is dat lied ook ineens populair geworden (...)'.

E. SMISSAERT

Zie nota van de redactie onderaan bladzijde 10.